

Motala Kommun

Avsändare tjänsteställe, handläggare
Brandförsvaret G Anderberg, Mj

Datum
1989-09-08

Önr
1989.478

Till
Statens räddningsverk
Räddningstjänstavdelningen
Karolinen
651 80 KARLSTAD

R649-2165/89

aa

Arbeterskyddet vid rökdykning

Vid Motala brandförsvaret har en diskussion uppkommit om vilken utrustning rökdykarna skall medföra vid en insats. Detta till följd av att ett par medarbetare varit på utbildning vid räddningsverkets skolor. En av medarbetarna har genomgått brandmästarutbildning och den andre kursen utbildningsmetodik I. Båda utbildningarna skedde på skolan i Revinge.

I samband med utbildningen i rökdykning framförde lärarna budskapet att rökdykning under vissa omständigheter kunde ske på så sätt att rökdykarna säkrades med säkerhetslina och medförde 2 st pulversläckare under förutsättning att släckvatten var "på väg". Som exempel på tillfällen när detta kunde ske angavs exempelvis lägenhet i flerbostadshus. Det konstaterades även att denna modell tillämpades vid flera av Sveriges räddningsskåder.

I den litteratur som utdelas till kursdeltagarna och som behandlar rökdykning tas denna fråga också upp. Den litteratur jag syftar på är "Statens räddningsverks rökdykarreglemente med utbildningsanvisningar" (1:a och 2:a upplagan) samt "Handbok i rökdykning för utbildning vid räddningsskolorna" nr U 14-134/88.

I dessa båda skrifter anges på sida 5 kommentarens 1:a stycke respektive på sidan 9 3:e stycket "Andra släckmedel kan bli aktuella och då säkras rökdykarna med lina tills dess att bättre säkerhet kan anordnas".

Våra frågor med anledning av det budskap som meddelas på räddningsskolan i Revinge samt i den litteratur som delas ut till samtliga elever vid alla skolor är

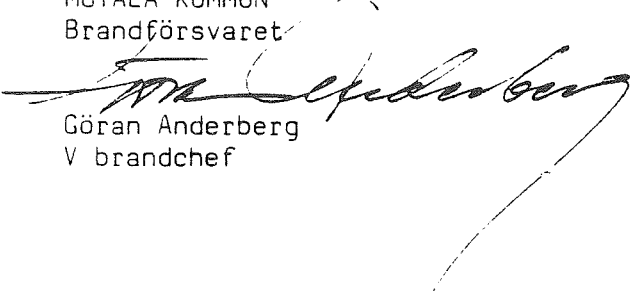
1. Är det godtagbart avsteg från kravet på säker tillgång till släckvatten enligt 15 § AFS 1986:6 att säkra rökdykarna med lina om de medför handbrandsläckare, och i så fall vilken typ, och att vatten är "på väg"?

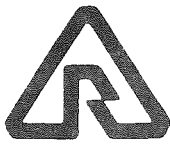
2. Om olycka skulle inträffa vid sådan insats hur betraktas ansvarsfrågan för arbetsgivaren?
3. Finns det något skrivet uttalande från Arbetarskyddsstyrelsen i detta avseende?
4. Har vi missuppfattat föreskriften i 15 § AFS 1986:6 när vi konstaterar att säker tillgång till släckvatten uteslutande avser arbetarskyddet och att val av släckmedel för bekämpning av aktuell brand är en helt annan fråga?
5. Skall föreskriften i 15 § AFS 1986:6 tolkas så att slang med släckvatten alltid skall medföras av rökdykarna vid brand eller risk för brand utom vid de preciserade tillfällena som framgår av 12 § med tillhörande kommentar?

Vi skulle vara tacksamma för några klargörande svar på dessa frågeställningar snarast innan, som vi ser det, irrlärorna får alltför stor spridning och starkt fäste.

Med vänlig hälsning

MOTALA KOMMUN
Brandförsvaret

Göran Anderberg
V brandchef

→ Arbetarskyddsstyrelsen
Gunnar Lundborg
171 84 SOLNA

Exp: 891020

Sign: LA

SRV önskar få Arbetarskyddsstyrelsens synpunkter på frågeställningar om rökdykning i brev från Motala kommun (dat 890908), vilket bifogas. Frågeställningarna rör sig mestadels kring AFS 1986:6, §§ 10, 12, 15.

I brevet hänvisar man till litteratur som används vid utbildning på SRVs skolor; "Statens räddningsverks rökdykarreglemente med utbildningsanvisningar", 1:a och 2:a upplagan. Dessa har numera ersatts av: "Handbok i rökdykning för utbildning vid räddningsskolorna". Aktuellt avsnitt som citeras i SRVs litteratur är emellertid lika i båda utgåvorna och lyder: "Vid rökdykning skall rökdykarna normalt medföra brandslang med dimstrålrör. Andra släckmedel kan bli aktuella och då säkras rökdykarna med lina tills dess att bättre säkerhet kan anordnas".

Kontakt har tagits med SRVs skolor för att utröna hur nämnda avsnitt i handboken tolkas och tillämpas i detalj vid utbildningen.

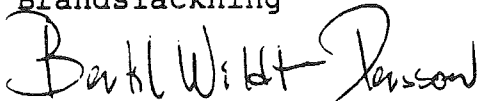
Två av skolorna lär ut att rökdykarna alltid skall ha tillgång till vatten innan rökdykarangrepp får påbörjas. Avsteg från denna regel får endast göras vid de tillfällen som framgår av AFS 1986:6, § 12.

De andra två skolorna lär också ut att rökdykarna alltid skall ha tillgång till vatten innan rökdykarangrepp får påbörjas. Dock kan vid livräddning i vissa fall andra släckmedel användas om "vatten är på väg". Rökdykarna säkras då med lina under insatsen och utrustas med varsin handbrandsläckare, vanligen pulver. Räddningsledarens bedömning för detta beslut skall grundas på AFS 1986:6, § 10 med särskilt beaktande att insatsen gäller livräddning. "Vatten är på väg" innebär att personal i första styrkan, dvs samma styrka som rökdykarna tillhör, håller på att trygga vattenförsörjningen samtidigt som den livräddande insatsen har påbörjats.

Undertecknade anser att den sistnämnda tillämpningen torde kunna godtagas utan att AFS 1986:6 åsidosättes. Livräddande insatser måste optimeras inom ramen för gällande föreskrifter. Insatserna skall således organiseras på ett sådant sätt att de blir både säkra och effektiva. Givetvis skall man alltid eftersträva att rökdykarna skall ha säker tillgång till vatten före insats. Möjlighet till vissa avsteg från denna regel, enl vad som tidigare beskrivits, bör emellertid inte helt utslutas vid livräddning under förutsättning att de risker som rökdykarna utsätts för är rimliga med tanke på vad som kan uppnås vid insatsen (jmf AFS 1986:6 § 10). Detta innebär t ex att rökdykning ej är möjlig att utföra (enl AFS 1986:6 föreskrifter) utan säker tillgång på släckvatten i komplicerade lokaler med ringa sikt, även vid livräddning (jmf AFS 1986:6 § 12).

SRV har för avsikt att omarbета och förtydliga formulering i aktuellt avsnitt i "Handbok för rökdykning för utbildning vid räddningsskolorna". ASS uppfattning i ärendet kommer givetvis då att vara styrande.

Räddningstjänstavdelningen
Brandsläckning

Bertil Wildt-Persson

Ingvar Hansson

Bilaga

Brev från Motala kommun

Handbok i rökdykning för utbildning vid
räddningsskolorna

HNR 4

BRAND

R649-2165/89

1990-05-08

Projektnummer 009

Statens Räddningsverk
Karolinen
651 80 KARLSTAD

Rökdykning

Med anledning av Eder ovan angivna skrivelse får arbetskyddsstyrelsen meddela följande.

Tillgången till släckvatten regleras i AFS 1986:6 paragraf 15 som lyder: "Vid brand eller risk för brand skall rökdykarna för sitt skydd ha tillgång till släckvatten". Kravet i paragrafen är således ovillkorligt. Den tolkning som gjorts vid skolorna är felaktig, då ordet normalt inte nämns i föreskriften.

För att kunna föra in en sådan metod Ni förordar, fordras en ändring i föreskriften. Styrelsen föreslår därför att frågan tas upp då det blir aktuellt med en revidering av föreskriften.

Björn Andersson
Björn Andersson

Gunnar Lundborg
Gunnar Lundborg